

## Dydaktyka ogólna

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Pedagogika (K)<br><b>Specjalność</b><br>-<br><b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu<br><b>Poziom studiów</b><br>studia pierwszego stopnia<br><b>Forma studiów</b><br>studia niestacjonarne<br><b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki |                                                                                                                                                                          | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2025/26<br><b>Kod zajęć</b><br>13PDKN.12K.00262.25<br><b>Języki wykładowe</b><br>polski<br><b>Obligatoryjność</b><br>Obowiązkowy<br><b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty kierunkowe |
| <b>Koordynator zajęć</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Mariusz Jabłoński                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Mariusz Jabłoński                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Okres</b><br>Semestr 2                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br><ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład: 18, Egzamin</li> <li>Ćwiczenia: 9, Zaliczenie z oceną</li> </ul> | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>4                                                                                                                                                                               |

#### Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                                         |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | zapoznanie studentów z wiedzą teoretyczną w zakresie podstaw procesu nauczania i uczenia się, istotą systemu dydaktycznego; |
| C2  | poznanie osobowych i rzeczowych uwarunkowań procesu kształcenia ogólnego;                                                   |
| C3  | poznanie i zrozumienie zadań nauczyciela, jego ról społecznych w organizacji i realizacji kształcenia ogólnego;             |
| C4  | kształtowanie umiejętności projektowania dydaktycznego w kształceniu ogólnym;                                               |
| C5  | zapoznanie z różnorodnością metodologiczną w obrębie kształcenia ogólnego;                                                  |

## Wymagania wstępne

Potwierdzone pozytywnymi ocenami osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie pedagogiki ogólnej i psychologii ogólnej.

### Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                                          | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Efekty uczenia się dla kierunku          | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                          |                                                              |
| W1                                           | rozdzieli główne nurty myślenia o edukacji i szkole i umiejętnie weryfikuje modele współczesnej szkoły, potrafi przedstawić wiedzę o dydaktyce, jako subdyscyplinie pedagogiki oraz charakteryzuje jej zmienność i zadania                                                                                                              | PDK_K1_W01,<br>PDK_K1_W03                | Egzamin pisemny, Test                                        |
| W2                                           | prawidłowo interpretuje cele kształcenia i treści tych celów; podmioty stanowienia celów; wybrane koncepcje formułujące cele kształcenia; charakteryzuje treści kształcenia, kryteria oraz zasady ich doboru i układu; wykorzystuje wiedzę o treściach kształcenia do konstruowania procesu dydaktycznego                               | PDK_K1_W01,<br>PDK_K1_W03                | Egzamin pisemny, Test                                        |
| <b>Umiejętności - Student/ka:</b>            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                          |                                                              |
| U1                                           | wykorzystuje wiedzę o modelach procesu kształcenia oraz zasadach organizujących przebieg procesów nauczania – uczenia się do jego projektowania; odpowiedzialnie projektuje indywidualizację procesu nauczania – uczenia się zgodnie z założeniami projektowania dydaktycznego                                                          | PDK_K1_U01,<br>PDK_K1_U02,<br>PDK_K1_U03 | Kolokwium pisemne, Prace pisemne                             |
| U2                                           | potrafi wskazać i poprawnie klasyfikować metody nauczania i uczenia się; rozdzieli metody stymulujące myślenie uczniów i metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy oraz metody projektów                                                                                                                                               | PDK_K1_U01,<br>PDK_K1_U02,<br>PDK_K1_U03 | Kolokwium pisemne, Prace pisemne                             |
| U3                                           | dostrzega i poprawnie stosuje materiał dydaktyczny jako przedmiot pracy nauczyciela i ucznia – kryteria i narzędzia doboru programów i podręczników szkolnych oraz innych nośników materiału dydaktycznego                                                                                                                              | PDK_K1_U01,<br>PDK_K1_U03                | Kolokwium pisemne, Prace pisemne                             |
| <b>Kompetencji społecznych - Student/ka:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                          |                                                              |
| K1                                           | potrafi wyróżnić rezultaty procesu kształcenia, kontrolę, oceny, błędy oceniania, zewnętrzny i wewnętrzny system oceniania jakości szkoły, potrafi poprawnie ocenić osiągnięcia szkolne ucznia w procesie kształcenia, analizować objawy i przyczyny niepowodzeń szkolnych; wskazać źródła profilaktyki i terapii niepowodzeń szkolnych | PDK_K1_K03,<br>PDK_K1_K04,<br>PDK_K1_K08 | Kolokwium pisemne, Prace pisemne                             |

### Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                        | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć       |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------|
| 1.  | Geneza i rozwój dydaktyki. Dydaktyka jako nauka – przedmiot i zadania. Metody badań dydaktycznych. | W1, W2                       | Wykład, Ćwiczenia |

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                                      | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć       |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------|
| 2.  | Główne systemy dydaktyczne a współczesny model procesu kształcenia ogólnego.                                     | W1, W2, U1                   | Wykład, Ćwiczenia |
| 3.  | Podstawowe pojęcia dydaktyczne. Wartości i cele kształcenia ogólnego.                                            | W1, U1                       | Wykład, Ćwiczenia |
| 4.  | Proces kształcenia ogólnego. Zasady w procesie dydaktycznym – doboru treści, nauczania, uczenia się.             | U3                           | Wykład, Ćwiczenia |
| 5.  | Metody kształcenia i współczesne trendy w tym zakresie. Teoria kształcenia wielostronnego.                       | W1, U2                       | Wykład, Ćwiczenia |
| 6.  | Planowanie pracy dydaktycznej – założenia projektowania dydaktycznego.                                           | U1, U3                       | Wykład, Ćwiczenia |
| 7.  | Osiągnięcia szkolne uczniów i ich pomiar. Ewaluacja procesu kształcenia – ocenianie wyników procesu kształcenia. | K1                           | Wykład, Ćwiczenia |
| 8.  | Indywidualizacja kształcenia na gruncie projektowania dydaktycznego.                                             | U1, U2                       | Wykład, Ćwiczenia |

### Informacje dodatkowe

| Forma zajęć | Metody i formy prowadzenia zajęć                                               |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny |
| Ćwiczenia   | Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach                                            |

| Forma zajęć | Warunki zaliczenia zajęć                                  |
|-------------|-----------------------------------------------------------|
| Wykład      | Pozytywny wynik testu egzaminacyjnego.                    |
| Ćwiczenia   | Realizacja prac oraz pozytywny wynik kolokwium pisemnego. |

### Literatura

#### Obowiązkowa

1. Bereźnicki F. Podstawy kształcenia ogólnego. Kraków 2011.
2. Davis R.H., Aleksander L.T., Yelon S.L., Konstruowanie systemu kształcenia, Warszawa 1983.
3. Denek K. Wartości i cele edukacji szkolnej. Toruń 1994.
4. Gagné R.M., Briggs L.J., Wager W.W., Zasady projektowania dydaktycznego, Warszawa 1992.
5. Kupisiewicz Cz. Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Kraków 2012.
6. Okoń W. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 2003.
7. Klus-Stańska D., Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce, Warszawa 2018.
8. Wójcik A. M., Podstawy dydaktyki dla studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela, Lublin 2020.

#### Dodatkowa

1. Arends R. I. Uczymy się nauczać. Warszawa 1995.
2. Kupisiewicz Cz. Szkice z dziejów dydaktyki. Kraków 2010.
3. Okoń W. Słownik pedagogiczny.
4. Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. (red. nauk) Kruszewski K. Warszawa 2008.

### Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta              | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Wykład                              | 18                                                                  |
| Ćwiczenia                           | 9                                                                   |
| Przygotowanie do egzaminu           | 15                                                                  |
| Przygotowanie do zajęć              | 18                                                                  |
| Przygotowanie pracy pisemnej        | 20                                                                  |
| Przygotowanie do zaliczenia         | 20                                                                  |
|                                     |                                                                     |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>100                                         |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>4                                                    |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| PDK_K1_K03 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania sensu, wartości i potrzeby podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w zakresie pedagogiki, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego             |
| PDK_K1_K04 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zachowania się w sposób profesjonalny, czynienia refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej                                                                                                                                                                                                 |
| PDK_K1_K08 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy, projektowania i wykonywania działań pedagogicznych                                                                                                                                                                                                            |
| PDK_K1_U01 | Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej                                                                                                                                                                                                  |
| PDK_K1_U02 | Absolwent/ka potrafi zastosować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego              |
| PDK_K1_U03 | Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego |
| PDK_K1_W01 | Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię używaną w pedagogice z uwzględnieniem terminologii związanej z wybranym modułem specjalnościowym i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych                                                                                                                  |
| PDK_K1_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie teorię wychowania i kształcenia oraz działalność związaną z wybranym modułem specjalnościowym, ich filozoficznymi, społeczno-kulturowymi, historycznymi, biologicznymi, psychologicznymi i medycznymi podstawami                                                                                                           |